

[Offentliggjort 14.09.2017]

Slots- og Kulturstyrelsen

Fejøgade 1, 2.sal
4800 Nykøbing F

Telefon +45 3395 4200
brv@slks.dk
www.slks.dk

CVR 34072191

12. september 2017

Fredning af Vestbad i Rødovre og Brøndby Kommuner

Afgørelse

Slots- og Kulturstyrelsen har besluttet at frede friluftsanlægget Vestbad bestående af to udendørs svømmebassiner med omgivende flisebelægninger og alle tilhørende konstruktioner, vandlegeplads, den tidligere kioskbygning samt parken (1957-58 af Arkitektkontoret i Rødovre Kommune ved stadsarkitekt Børge T. Lorentzen og landskabsarkitekt C.Th. Sørensen) på Nørrekær 22, 2610 Rødovre, matr.nr. 8ez, Rødovre By, Hendriksholm, Rødovre Kommune, og Nykær 26, 2605 Brøndby, matr.nr. 6k, Brøndbyøster By, Brøndbyøster, Brøndby Kommune.

Beslutningen er truffet efter § 3 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.

Baggrund

Slots- og Kulturstyrelsen underrettede jer i brev af 3. april 2017 om, at Det Særlige Bygningssyn har indstillet friluftsanlægget Vestbad til fredning. Samtidig igangsatte styrelsen en høring herom.

Slots- og Kulturstyrelsen har modtaget følgende bemærkninger hertil:

Brøndby og Rødovre kommuner skriver i et fælles brev af 23. juni 2017, at ”de to kommuner ser frem til gennemførelsen af restaureringen og fredningen af vores unikke kulturhistoriske anlæg, der siden sin indvielse har været et populært tilbud for borgerne i de to kommuner og i omegnskommunerne.

Det skal bemærkes, at de to kommuner ønsker, at anlægget skal komme flest mulige borgere og børneinstitutioner i nærområdet til gavn og glæde, og kommunerne har derfor et ønske om, at der engang i fremtiden skabes mulighed for offentlig adgang i dagtimerne til området med vandlegepladsen og Hønen, hvis det er muligt.

Vi håber, at vi i samarbejde med Slots- og Kulturstyrelsen kan finde en løsning herpå, der respekterer anlæggets værdier samt fredningen.”

Foreningen Danske Landskabsarkitekter skriver i mail af 31. juli 2017, at foreningen ”bakker op om Det Særlige Bygningssyns indstilling om fredning af friluftsanlægget Vestbad og tilslutter os synets anbefalinger om restaurering og genskabelse.”

Danske Landskabsarkitekter har efter en besigtigelse af anlægget to ønsker for det videre arbejde:

- ”• At anlægget registreres nærmere med det formål at foretage en vurdering og prioritering af, hvad der skal bevares og/eller genskabes
- At anlæggets fortsatte pleje tilgodeses i byggefasen, dels så øvrige anlægsarbejder ikke ødelægger det nuværende anlæg, dels så beplantning, græsarealer og terræn ikke udvikler sig uhensigtsmæssigt, så det senere hen besværliggøres at bevare.”

Danske Landskabsarkitekter skriver videre: ”Af det oprindelige anlæg er flere bygningsdele fortsat i god stand og kan måske med fordel bevares i stedet for at genskabe det, her tænkes på betonstøttemuren omkring bassinet, sidde trin af teaterfliser, solgryder i græs, og buskplantningen om Vandhønen. Hvis det er muligt at bevares de elementer, bør de sikres mod slid og utilsigtet brug i byggefasen samt driftes. Endvidere vil vi gerne opfordre til, at der ved en genskabelse af flisebelægningen omkring svømmebassinerne, tages udgangspunkt i de eksisterende planer og beskrivelser der findes, men at der drages nytte af nye fabrikationsformer som f.eks. muliggør dræning af betonfliser.”

Slots- og Kulturstyrelsen har følgende kommentarer hertil:

Styrelsen noterer sig, at der er tilslutning til en fredning af Vestbad både hos ejerne, Brøndby og Rødovre kommuner, og blandt eksperterne i Danske Landskabsarkitekter.

Slots- og Kulturstyrelsen ser frem til samarbejdet med de to kommuner om den kommende restaurering af anlægget. Med hensyn til ønsket om, at vandlegepladsen og Hønen i højere grad åbnes for offentligheden, kan styrelsen oplyse, at brugen af en fredet bygning eller et fredet anlæg ikke reguleres af bygningsfredningsloven. Hvis øget offentlig adgang skulle kræve fysiske ændringer af adgangsforhold e.l., vil Slots- og Kulturstyrelsen tage konkret stilling hertil og naturligvis medvirke til at finde løsninger, som kan imødekomme behovene.

Slots- og Kulturstyrelsen takker for Danske Landskabsarkitekters indsigtfulde bemærkninger, som vil indgå i behandlingen af det forestående restaureringsprojekt.

Begrundelse

Slots- og Kulturstyrelsen finder, at friluftsanlægget Vestbad i Rødovre og Brøndby kommuner (1957-58 af Arkitektkontoret i Rødovre Kommune ved stadsarkitekt Børge T. Lorentzen og landskabsarkitekt C.Th. Sørensen) på Nørrekær 22, 2610 Rødovre, og Nykær 26, 2605 Brøndby, har de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier, der kan begrunde en fredning.

Formål

Formålet med fredningen er at sikre et fremragende eksempel på et anlæg til fritidsaktiviteter opført i anden halvdel af det 20. århundrede.

Den miljømæssige værdi

Den miljømæssige værdi ved Vestbad er knyttet til det samlede anlæg med grønne omgivelser i form af græsplæner, solgryder, græstribuner og beplantninger, der sammen med svømmebassinerne, tribune, kioskbygning og omklædningsfaciliteter danner en fin og helstøbt helhed. I den store skala fungerer anlægget som en oase skærmet fra de travle og støjende omgivelser ved hjælp af en jordvold mod Roskildevej og nabobygningernes næsten rektangulære rammer for anlægget. Anlægget fungerer således som et selvstændigt åndehul med plads til leg, solbadning, afslapning og ikke mindst svømning under åben himmel både sommer og vinter. I den lille skala fungerer opdelingen i forskellige rum med bassiner i forskellige størrelser som små oaser, der understreges af solgrydernes halvprivate rum.

Den kulturhistoriske værdi

Den kulturhistoriske værdi ved Vestbad er relateret til det samlede anlæg med svømmebassiner, omklædningsfaciliteter, den tidligere kioskbygning og parken som et fremragende eksempel på et anlæg til fritidsaktiviteter opført i anden halvdel af det 20. århundrede. Vestbad kan således ses som et udtryk for den stigende bevidsthed om, at det var nødvendigt at skabe fysiske faciliteter, som danskerne kunne nyde godt af i deres fritid.

Herudover er Vestbad et udtryk for, at politikerne i anden halvdel af det 20. århundrede for alvor fik mulighed for at realisere visioner og tanker fra mellemkrigstiden om, at det både var sundt og nødvendigt at bevæge sig.

Herudover er der kulturhistorisk værdi knyttet til Vestbads beliggenhed i to københavnske forstadskommuner, der vidner om udviklingen af de københavnske forstæder i 1950'erne med især boligområder og fritidsanlæg af høj arkitektonisk kvalitet. Vestbad kan dermed ses som et udtryk for udviklingen af efterkrigstidens velfærdssamfund.

Den arkitektoniske værdi

Den arkitektoniske værdi ved Vestbad er overordnet knyttet til det samlede anlæg, hvor bassiner og landskab fremstår som en samlet arkitektonisk helhed. Det kuperede landskab med græsklædte skrånninger og bakker i bløde og

velformede kurver omslutter på organisk vis de to regulære svømmebassiner samt trafik- og vandlegepladsen.

Der er endvidere arkitektonisk værdi relateret til udnyttelsen af højdeforskellen, der kommer til udtryk i anlæggelsen af de to svømmebassiner i hvert sit niveau. Derudover er der arkitektonisk værdi knyttet til selve formgivningen af alle tre svømmebassiner med små detaljer.

Den arkitektoniske værdi er på bygningsmæssigt niveau knyttet til disponeringen af omklædningsfaciliteterne under det høje bassin, til formgivningen af den svævende tribune og udspringstårnet. Anlægget har generelt en høj detaljeringsgrad, som bliver understreget af materialevalget og farvesætningen. Alle farverne er tillige med til at understrege funktionen.

Endelig er den arkitektoniske værdi knyttet til formgivningen af landskabet, hvor især den sydvestvendte skråning med de halvmåne-formede rum til solbadning og mere privat ophold står frem som noget særligt. Hertil kommer, at udformningen af den sydvendte skråning og anlægget af tilskuerpladser til brug for publikum ved svømmekonkurrencer tillige har en kunstnerisk fin bearbejdning af de givne forhold og udnyttelse af stedets egenskaber.

De bærende fredningsværdier

De bærende fredningsværdier ved Vestbad er overordnet knyttet til det samlede anlæg med to svømmebassiner, vandlegepladsen, den tidligere kioskbygning og parken.

De bærende fredningsværdier er for svømmebassinerne knyttet til placeringen, udformningen og størrelsen på bassinerne samt omklædnings- og toilet-faciliteter. Herudover er de bærende fredningsværdier knyttet til alle bygningsdele og -detaljer, herunder vippetårnet, siddetribune, værn, fodskyllebassiner, skvulperender, fliser, ældre vinduer og døre. Hertil kommer den traditionelle farve- og materialeholdning.

I vandlegepladsen er de bærende fredningsværdier knyttet til den overordnede spiralform og til udformningen af de enkelte bassiner med broer, skilte og den centrale hane. Hertil kommer den traditionelle farve- og materialeholdning.

I den tidligere kioskbygning er de bærende fredningsværdier relateret til den lave træbygning med halvtag ved den tidligere indgang samt til de ældre vinduer og døre samt gitterport med det karakteristiske mønster.

For parken er de bærende fredningsværdier knyttet til den overordnede struktur med beskyttende jordvolde med græs, beplantninger og siddetribune med trædesten, de halvmåneformede rum samt friholdte græsplæner med stier.

Klagevejledning

I kan klage over Slots- og Kulturstyrelsens beslutning til kulturministeren. Klagefristen er 4 uger fra den dag, I har modtaget dette brev.

Klagen skal sendes til Slots- og Kulturstyrelsen, der sender klagen videre til kulturministeren sammen med sagens øvrige materiale.

Konsekvenser

En fredning betyder bl.a., at I skal søge Slots- og Kulturstyrelsen om en tilladelse, hvis I vil foretage bygningsarbejder eller lignende, der rækker ud over almindelig vedligeholdelse.

Dette følger af § 10 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger.

Undtaget herfra er visse typer af bygningsarbejder, som kan iværksættes på grundlag af skriftlig underretning, jf. § 10, stk. 5, i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer. Reglerne herfor fremgår af bekendtgørelse nr. 159 af 5. februar 2013 om iværksættelse af bygningsarbejder på fredede bygninger på grundlag af skriftlig underretning (vedlagt).

Offentlig bekendtgørelse og tinglysning

Slots- og Kulturstyrelsen vil foretage offentlig bekendtgørelse af beslutningen på sin hjemmeside, www.slks.dk, og tinglyse fredningen. I vil modtage en kopi af tinglysningen, når den foreligger.

Bygningsfredningen skal respekteres af ejendommens ejer, brugere og andre indehavere af rettigheder over ejendommen, uanset hvornår rettigheden er opnået.

Dette følger af § 7, stk. 3 i lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer.